

Svetový deň vody si každoročne pripomínáme 22. marca už skoro tri desaťročia. Tohtoročnou témou je "**Urýchlená zmena**" v kontexte vyriešenia krízy nedostatku vody a osvetu v oblasti hygieny. A keďže voda ovplyvňuje nás všetkých, potrebujeme, aby každý začal konať čo najskôr. Zapojte do tejto kampane seba, vašu rodinu, školu, kolegov v práci či inú vám blízku komunitu a spoločne tak skúsme zmeniť spôsob, akým vo svojom živote používame, konzumujeme a hospodárime s vodou!

Vytvorte si zoznam osobných záväzkov, ktorými pomôžete k riešeniu vodnej a sanitačnej krízy:

- **Šetrite vodu:** Pri umývaní zubov, umývaní riadu a príprave jedla nenechajte vodu zbytočne tiecť. Sprchujte sa kratšie.
- **Prelomte tabu:** Rozprávajte sa o tom, ako nedostatok vody, prístupu k toalete a hygieny znižuje kvalitu života.
- **Nakladanie s odpadovými vodami:** Vymeňte staré vodovodné a kanalizačné potrubia, vyprázdňte plné septiky a nahláste nezákonné nakladanie odpadovými vodami.
- **Prestaňte so znečisťovaním:** Nevylievajte oleje ani iný odpad, lieky či iné chemikálie do umývadla alebo kanalizácie.
- **Ochraňujte prírodu:** Použite prírodné riešenia na zníženie rizika záplav a akumulácie vody. Zasadte strom alebo vybudujte dažďovú záhradu vytvorením 15 – 30 cm vyhlbeniny v záhrade s privedením zrážkovej vody z pevných plôch (strieč, ciest či chodníkov) a vysadením tejto plochy kríkmi a trvankami.
- **Stravujte sa lokálne:** Nakupujte miestne sezónne potraviny a hľadajte produkty vyrobené s menším množstvom vody.
- **Zaujímajte sa:** Zistite, odkiaľ je vaša voda a ako sa s ňou hospodári. Navštívte čistiareň odpadových vôd, aby ste videli, ako sa nakladá s odpadovou vodou.
- **Upratujte:** Zúčastnite sa čistenia riek, potokov, jazier či mokradí vo vašom okolí.
- **Podel'te sa o informácie:** Najbezpečnejším spôsobom zásobovania pitnou vodou a prevenciou pred negatívnymi účinkami na zdravie je používanie kontrolovanej pitnej vody z verejných vodovodov.

Bud'te zmenou, ktorú chcete vidieť vo svete!

Aktivity orgánov verejného zdravotníctva pri príležitosti Svetového dňa vody 2023:

- **Dňa 22. marca 2022 v čase od 8.00 do 14.00 hod.** budú zamestnanci odd. Hygieny životného prostredia a zdravia RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote poskytovať obyvateľom okresov Rimavská Sobota a Revúca **konzultácie** v oblasti pitnej vody, kontroly kvality vody, ochrany vodných zdrojov, úpravy vody a pod., a to v sídle RÚVZ na **ul. Sama Tomášika 1800/14 v Rimavskej Sobote (2. poschodie, č. dverí 25, 33 a 34)**. K dispozícii sme aj na tel. číslach: **0918 542 761, 047/56 31 121, klp. 118, 126, 127** a v prípade e-mailových otázok sa na nás môžete obrátiť na adrese: **rs.hzp@uvzsr.sk**. Zároveň prosíme občanov, aby nám nenosili vzorky vôd zo svojich studní, nakoľko nedisponuje vlastným laboratóriom a vzorky nevieme vyšetriť.
- **Bezplatné vyšetrenie vody z individuálnych súkromných vodných zdrojov v ukazovateľoch dusičnany a dusitany** zabezpečuje pre obyvateľov Banskobystrického kraja RÚVZ v **Banskej Bystrici**. Vzorku je potrebné odobrať v deň vyšetrenia (22. marca 2023) do čistej, vypláchnutej plastovej fľaše v množstve **najviac 0,5 litra** a priniesť dňa **22. marca 2023 od 8.00 do 14.00 hod. na RÚVZ v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1**.
- **Upozorňujeme, že vyšetrenie ukazovateľov dusitany a dusičnany nevytvára o zdravotnej bezpečnosti vody, je len indikátorom blízkeho zdroja znečistenia vody (najmä z poľnohospodárskej činnosti, priesaku zo žump, septikových nádob, hnojísk a pod.).** Všetkým vlastníkom studní, ktorí túto vodu používajú na pitie, varenie a iné domáce účely, odporúčame pravidelné overovanie jej kvality analýzou vzorky vody v akreditovanom laboratóriu aspoň raz ročne, a to vyšetrením viacerých ukazovateľov kvality pitnej vody (aspoň v rozsahu tzv. minimálnej analýzy).
- ÚVZ SR pre verejnosť pripravil **anonymný online dotazník „Mám rád vodu“**, v ktorom nás zaujíma názor verejnosti na kvalitu pitnej vody z verejných vodovodov a individuálnych vodných zdrojov. Dotazník obsahuje niekoľko krátkych otázok a zaberie vám len pár minút. Vami poskytnuté údaje poslúžia na vyhodnotenie celkového pohľadu obyvateľov SR na pitnú vodu. Získané údaje budú tiež cenným podkladom pri určovaní postupov pre zníženie zdravotných rizík spojených s pitnou vodou. Ďakujeme, že nám venujete svoj cenný čas! Dotazník je dostupný na webovej stránke:
<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdqI94RyeWjNtIA79ia6SHOhAoK3-x6w2d79rmnitPVdsNSMQ/viewform>

Spracovala: RNDr. Milecová, RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote

Zdroj údajov: <http://www.worldwaterday.org/>; ÚVZ SR